

Capitolul I. Condițiile aplicării procedurii simplificate de judecată

1. Lege penală mai favorabilă. Solicitarea procedurii simplificate de judecată în fața instanței de recurs. Admisibilitate

C. proc. pen., art. 320¹ alin. (1)
Constituția României, art. 15 alin. (2)
C. pen., art. 13
Legea nr. 202/2010

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 1483/08.11.2011 s-a statuat că „dispozițiile art. 320¹ alin. (1) C. proc. pen. sunt neconstituționale în măsura în care nu permit aplicarea legii penale mai favorabile tuturor situațiilor juridice născute sub imperiul legii vechi și care continuă să fie judecate sub legea nouă, până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare”.

Deși cercetarea judecătorească a început înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 202/2010, în condițiile în care instanța de fond nu a întrebat inculpații dacă solicită aplicarea prevederilor art. 320¹ C. proc. pen., introdus prin Legea nr. 202/2010, iar cei doi inculpați au avut ocazia la primul termen de judecată din fața instanței de recurs să precizeze pentru prima dată că solicită aplicarea art. 320¹ C. proc. pen., aceste dispoziții le sunt aplicabile.

*C.A. Constanța, s. pen., min. și fam.,
dec. nr. 6/MP din 17 ianuarie 2012, nepublicată*

Prin sentința penală nr. 1113/28.10.2011, pronunțată de Judecătoria Constanța, în baza art. 208 alin. (1) și art. 209 alin. (1), lit. a), g), i) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2), art. 99 și art. 109 C. pen., a fost condamnat inculpatul minor A.D. pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat în formă continuată, la o pedeapsă de 4 ani și 8 luni închisoare, în regim de detenție, conform art. 57 C. pen.; în baza art. 208 alin. (1) și art. 209 alin. (1) lit. a), g), i) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2), art. 99 și art. 109 C. pen., a fost condamnat inculpatul minor S.B., pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat în formă continuată, la o pedeapsă de 4 ani închisoare, în regim de detenție, conform art. 57 C. pen.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond a reținut, în esență, că inculpatul A.D., în perioada 22.05-04.10.2009, împreună cu alți participanți minori, în baza aceleiași rezoluții infracționale, pe timp de zi sau de noapte, prin efracție, a sustras bunuri din locuințe și societăți comerciale. De asemenea, inculpatul S.B., în perioada 13/14.11.2008-19.04.2009, împreună cu alți participanți minori, în baza aceleiași rezoluții infracționale, pe timp de zi sau de noapte, prin efracție, a sustras bunuri din societăți comerciale.

Împotriva acestei hotărâri au declarat recurs inculpații și una dintre părțile civile.

În dezvoltarea motivelor de recurs ale inculpatului A.D., s-a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței recurate ca netemeinică și nelegală și, pe fond, reindividualizarea pedepsei în sensul reducerii acesteia către minimul special, având în vedere că inculpatul a avut o atitudine sinceră și s-a prevalat de dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen., care în mod greșit nu au fost reținute de instanță. În temeiul acelorași motive de recurs, inculpatul S.B. a cerut internarea într-un centru de reeducare.

La termenul din 10.01.2012, inculpații A.D. și S.B. au fost audiați nemijlocit de către instanța de recurs, după ce li s-a adus la cunoștință că pot uza de dreptul la tăcere prevăzut de art. 70 alin. (2) C. proc. pen.; în declarațiile date, inculpații A.D. și S.B. au precizat personal că recunosc în totalitate faptele reținute în sarcina lor prin rechizitoriu și că solicită aplicarea dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen.

Examinând sentința recurată în raport de motivele de recurs și de actele și lucrările dosarului, Curtea de Apel Constanța a constatat că recursurile formulate în cauză sunt fondate, pentru următoarele considerente:

Prima instanță a reținut corect starea de fapt și a făcut o analiză temeinică a probelor administrate în cauză, reținând vinovăția celor doi inculpați sub forma intenției directe prevăzute de art. 19 pct. 1 lit. a) C. pen. Fiind întrunite toate condițiile cerute de art. 345 alin. (2) C. proc. pen., în mod corect aceasta a dispus condamnarea celor doi inculpați pentru faptele pentru care au fost trimiși în judecată.

În ceea ce privește însă individualizarea judiciară a pedepselor aplicate celor doi inculpați, Curtea a constatat că sunt întemeiate motivele de recurs ale ambilor inculpați, care au solicitat aplicarea prevederilor art. 320¹ C. proc. pen. privind reducerea cu 1/3 a limitelor speciale ale pedepsei. În acest sens, Curtea a avut în vedere că rechi-

zitoriul Parchetului de pe lângă Judecătoria Constanta a fost înregistrat pe rolul Judecătoriei Constanța la data de 11.03.2010.

În cursul judecării cauzei în fața instanței de fond, la data de 26.11.2010 a intrat în vigoare Legea nr. 202/2010, prin care s-a introdus art. 320¹ C. proc. pen., care la alin. (1) prevede că „până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara personal sau prin înscris autentic că recunoaște săvârșirea faptelor reținute în actul de sesizare a instanței și solicită ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală”, iar la alin. (7) că „instanța va pronunța condamnarea inculpatului, care beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în cazul pedepsei închisorii”.

Din examinarea actelor și lucrărilor dosarului, Curtea a constatat că, după data de 26.11.2010, instanța de fond nu i-a întrebat pe inculpații A.D. și S.B. dacă solicită aplicarea art. 320¹ C. proc. pen., iar la data de 28.10.2011, a pronunțat hotărârea recurată, dosarul fiind înregistrat pe rolul Curții de Apel Constanța la data de 14.12.2011. Inculpații A.D. și S.B. au avut ocazia pentru prima dată la termenul din data de 10.01.2012 în fața instanței de recurs să precizeze că solicită aplicarea art. 320¹ C. proc. pen. raportat la Decizia Curții Constituționale nr. 1483/08.11.2011.

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 1483/08.11.2011 s-a admis excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că „dispozițiile art. 320¹ alin. (1) C. proc. pen. sunt neconstituționale în măsura în care nu permit aplicarea legii penale mai favorabile tuturor situațiilor juridice născute sub imperiul legii vechi și care continuă să fie judecate sub legea nouă, până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare”.

Pentru a pronunța această decizie, Curtea Constituțională a reținut în motivare că principiul aplicării retroactive a legii penale mai favorabile „are în primul rând rang constituțional și, în subsidiar, rang legal, așa cum este statuat prin art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală și art. 13 C. pen. Pe cale de consecință, teza potrivit căreia producerea efectului în materia dreptului penal [art. 320¹ alin. (7) C. proc. pen.] este condiționată de îndeplinirea cerințelor de drept procesual penal [art. 320¹ alin. (1)-(6) C. proc. pen.] nu poate fi primită, deoarece principiul aplicării imediate a legii procesual penale nu poate înfrânge principiul constituțional al aplicării legii penale mai favorabile. În esența sa, acest din urmă principiu are în vedere situațiile în care anumite infracțiuni sunt săvârșite sub legea veche, dar judecate sub imperiul legii noi (...);

dispozițiile art. 320¹ alin. (1) C. proc. pen. fiind de imediată aplicare, coroborat cu natura substanțial penală a alin. (7), este evident că acestea sunt mai favorabile, atât timp cât, anterior soluționării definitive a cauzei, nu a existat posibilitatea reducerii limitelor de pedeapsă în cazul recunoașterii vinovăției (...). Prin urmare, deși legiuitorul nu a prevăzut *in terminis* care este calea de urmat în cazul recunoașterii vinovăției de către inculpații care au fost trimiși în judecată sub imperiul legii vechi, dar care, depășind momentul procesual al începerii cercetării judecătorești și până la soluționarea definitivă a cauzei, se judecă potrivit noii legi, Curtea constată că într-o atare situație este incident principiul legii penale mai favorabile”.

Față de aspectele expuse mai sus cu privire la desfășurarea procesului penal în fața instanței de fond, Curtea a reținut că cercetarea judecătorească a început înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 202/2010, că instanța de fond nu i-a mai întrebat pe inculpații A.D. și S.B. dacă înțeleg să se solicite aplicarea art. 320¹ C. proc. pen. introdus prin Legea nr. 202/2010, iar cei doi inculpați au avut ocazia pentru prima dată la termenul din data de 10.01.2012 în fața instanței de recurs să precizeze că solicită aplicarea art. 320¹ C. proc. pen.

Prin urmare, Curtea de Apel a constatat că prezenta cauză se încadrează în situația tranzitorie avută în vedere în Decizia Curții Constituționale nr. 1483/08.11.2011 și, în consecință, se impune a se face aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 15 alin. (2) din Constituția României și art. 13 C. pen.

În consecință, față de declarațiile celor doi inculpați de la termenul din data de 10.01.2012 din fața instanței de recurs, în sensul că își recunosc vinovăția, potrivit art. 320¹ C. proc. pen., cu privire la faptele pentru care au fost trimiși în judecată, și raportat la Decizia Curții Constituționale nr. 1483/08.11.2011, Curtea de Apel a constatat că sunt incidente în cauză prevederile art. 320¹ alin. (7) C. proc. pen. referitoare la reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în cazul pedepsei închisorii.

Față de aspectele expuse mai sus, referitor la operațiunea de individualizare judiciară a pedepselor, Curtea a avut în vedere limitele speciale de pedeapsă raportat la starea de minorat a acestora, limitele de pedeapsă fiind reduse la jumătate potrivit art. 109 alin. (1) teza a II-a C. pen. și ulterior reduse cu o treime potrivit art. 320¹ alin. (7) C. proc. pen., devenind în final închisoare de la 1 an la 5 ani, precum și circumstanțele reale de săvârșire a faptelor, numărul mare de acte materiale, perseve-

rența infrațională deosebită a celor doi inculpați, astfel că s-a apreciat că aplicarea unor pedepse cu închisoarea în regim de detenție, într-un cuantum de câte 2 ani pentru fiecare dintre inculpați, este în măsură să realizeze scopul pedepsei prevăzut de art. 52 C. pen.

Notă. 1. A se vedea, în același sens, *C.A. Târgu Mureș, s. pen., min. și fam., dec. nr. 27/R/19.01.2012*, nepublicată, și *C.A. Constanța, s. pen., min. și fam., dec. nr. 345/P/10.04.2012*, nepublicată.

2. A se vedea și *C.A. Pitești, s. pen., min. și fam., dec. nr. 317/R/10.04.2012*, nepublicată – cu privire la aplicabilitatea art. 320¹ C. proc. pen., instanța a reținut că, deși declarația expresă a inculpatului, în sensul aplicării procedurii de judecată prevăzute de acest text legal, a fost dată la 13.12.2011 (deci la o dată când opera suspendarea de drept a textului legal, în baza art. 31 din Legea nr. 47/1992, după publicarea în M. Of. nr. 853 din 2 decembrie 2011 a Deciziilor nr. 1470/08.11.2011 și nr. 1483/08.11.2011, pronunțate de Curtea Constituțională, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen.), textul legal se aplică și în cauză, deoarece înseși deciziile anterior menționate stabilesc fără echivoc faptul că, în esență, art. 320¹ C. proc. pen. cuprinde și dispoziții penale de drept substanțial, care trebuie aplicate ca lege penală mai favorabilă.

3. A se vedea și *C.A. Constanța, s. pen., min. și fam., dec. nr. 4/MP/09.02.2012*, nepublicată – având în vedere că instanța de fond a fost sesizată prin rechizitoriu la data de 26.04.2011, deci ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 202/2010, prin care a fost introdus art. 320¹ C. proc. pen., în cauză nu sunt aplicabile Deciziile Curții Constituționale nr. 1470/08.11.2011 și nr. 1483/08.11.2011, prin care s-a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen.

4. Înainte de pronunțarea Deciziilor Curții Constituționale nr. 1470/08.11.2011 și nr. 1483/08.11.2011, în timp ce practica majoritară a instanțelor judecătorești era în sensul că, după depășirea momentului procesual reprezentat de începerea cercetării judecătorești, inculpatul nu mai putea beneficia de procedura prevăzută de art. 320¹ C. proc. pen., având în vedere că acesta ar fi o normă de drept material a cărei aplicare este condiționată de respectarea unei norme de drept procesual^[1], doctrina

[1] Spre exemplu, prin *dec. nr. 62/MP/10.06.2011 a C.A. Constanța, s. pen., min. și fam.*, nepublicată, Curtea a apreciat că nu este întemeiat motivul de recurs al inculpatului, prin care a criticat faptul că instanța de fond a respins cererea de aplicare a dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen., având în vedere că cercetarea judecătorească

dezbaterea intens problema încadrării textului art. 320¹ C. proc. pen. în categoria normelor de drept procesual penal sau a celor de drept substanțial, în funcție de soluția dată, propunându-se moduri de rezolvare a situațiilor ce pot apărea în practică.

4.1. Astfel, unii autori^[1] au susținut că analiza textului art. 320¹ C. proc. pen., printr-o interpretare rațională logică, ne conduce la constatarea că acesta are un conținut mixt, în care identificăm două categorii de norme.

O primă categorie de norme reprezintă norme de drept procesual penal privind:

- dreptul inculpatului de a declara personal sau prin înscris autentic că recunoaște faptele reținute în actul de sesizare și de a solicita ca judecata să se facă numai pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală;

- procedura simplificată de judecată, care presupune numai evaluarea probelor de la urmărirea penală;

- obligația instanței de a-l întreba pe inculpat, la termenul de judecată, dacă înțelege să uzeze de acest drept;

- obligația instanței de a soluționa latura penală atunci când constată, din probele administrate, că faptele inculpatului sunt stabilite și există suficiente date cu privire la persoana inculpatului [în forma anterioară a art. 320¹ alin. (4)]^[2] C. proc. pen.].

Cea de-a doua categorie de norme, ale aceluiași text, reprezintă norme de drept penal substanțial și se referă la stabilirea unor noi limite de pedeapsă, reduse cu o treime, în cazul închisorii, și cu o pătrime, în cazul amenzii.

torească începuse deja. În cauză s-a considerat că nu sunt incidente prevederile art. 13 C. pen. cu referire la art. 320¹ din Legea nr. 202/2010, având în vedere caracterul acestei norme juridice, normă de drept material condiționată de respectarea unei norme de drept procesual. Astfel, pentru a fi aplicabilă cauza legală de reducere a limitelor de pedeapsă prevăzute de art. 320¹ alin. (7) din Legea nr. 202/2010, lege intrată în vigoare la 26.11.2010, este necesar ca, după ce inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor reținute în rechizitoriu, judecata să se facă doar în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art. 320¹ alin. (1)-(3) din Legea nr. 202/2010, fără deci ca acele probe să mai fie administrate nemijlocit în fața instanței de judecată.

^[1] I. Griga, Reflecții asupra recunoașterii vinovăției, în R.D.P. nr. 3/2011, p. 52.

^[2] Alineatul (4) al art. 320¹ a fost modificat de art. V din O.U.G. nr. 121/2011 (M. Of. nr. 931 din 29 decembrie 2011), cu următorul cuprins: „*Instanța de judecată soluționează latura penală atunci când din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat*”.

Analiza aceluiași text determină autorul să sublinieze faptul că normele procesuale penale nu sunt independente, ci sunt norme de procedură ajutătoare, menite să creeze cadrul procesual prin care să se poată realiza optim măsurile de politică penală, introduse prin normele penale, ceea ce reflectă întotdeauna un raport de subordonare a normei de procedură față de norma penală. Așadar, ceea ce este cert și trebuie remarcat este că normele de drept penal substanțial prevalează asupra normelor procesuale penale, prevalență care este impusă de faptul că normele de drept penal substanțial sunt norme-scop cărora celelalte norme procesuale penale privind simplificarea judecării le sunt subordonate. Așa fiind, s-a considerat că, în ipoteza în care infracțiunea care face obiectul actului de sesizare a fost săvârșită anterior intrării în vigoare a Legii nr. 202/2010, dar judecata are loc după intrarea în vigoare a acestui nou text de lege, va deveni incident principiul aplicării legii penale mai favorabile, în baza căruia instanțele vor trebui să constate că de la data săvârșirii infracțiunii și până la rămânerea definitivă a hotărârilor de condamnare a intervenit o normă penală nouă care stabilește noi limite de pedeapsă și care impune o individualizare a pedepsei în cadrul acestor limite, normă penală care, fiind în mod cert mai favorabilă, trebuie aplicată conform art. 13 C. pen.

Mai mult, conținutul prevalent de drept penal substanțial al textului art. 320¹ C. proc. pen., impus de norma penală-scop sus-menționată, obligă instanțele, în baza art. 13 C. pen., să aplice prevederile art. 320¹ C. proc. pen. și atunci când declarația de recunoaștere a faptelor de către inculpat și solicitarea acestuia de a fi judecat în baza probelor administrate la urmărirea penală a intervenit, din motive justificate, după actul procesual al începerii cercetărilor judecătorești.

Asemenea situații se pot ivi în multe ipostaze, cum ar fi, în cazul în care la data începerii cercetărilor judecătorești la instanța de fond, respectiv, la data judecării cauzei la prima instanță, inculpatul nu putea să se prevaleze de instituția judecării simplificate, întrucât aceasta era inexistentă în Codul de procedură penală, fiind introdusă ulterior. A nu admite o asemenea interpretare ar însemna să se creeze situații de evidentă inegalitate și inechitate între inculpații care au avut șansa ca instanța să fie investită imediat după introducerea textului art. 320¹ C. proc. pen. și să beneficieze de posibilitatea de a se prevala de acest drept până la începerea cercetării judecătorești și inculpații pentru care instanța a fost investită înainte, iar la data introducerii textului art. 320¹ C. proc. pen. se depășise momentul procesual al începerii cercetării judecătorești, ei neavând, astfel, posibilitatea de a recurge la aplicarea aceluiași text de lege.

Pentru argumentele arătate, în asemenea situații, instanțele nu numai că nu pot refuza declarația și solicitarea inculpatului de a i se aplica prevederile art. 320¹ C. proc. pen., dar ele trebuie ca, în conformitate cu principiul aplicării obligatorii a legii penale mai favorabile, să aplice alin. (3) al aceluiași text și să-l întrebe, din oficiu, pe inculpat, dacă solicită ca judecata să se facă în condițiile acestui text.

Alți autori^[1], analizând teza mai sus susținută, au ridicat următoarea întrebare: „dacă inculpatul, recunoscând vinovăția pentru faptele puse în sarcina sa, beneficiază automat de o reducere a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, mai putem vorbi despre sancțiunea penală ca o dreaptă și proporțională răsplată pentru faptele săvârșite și recunoscute de inculpat?”. S-a răspuns negativ. Dacă pentru rațiuni pur administrative, și anume reducerea costurilor unui proces și soluționarea mai rapidă a cauzei spre a evita aglomerarea instanțelor, inculpatul beneficiază de o reducere a limitelor de pedeapsă, aceasta înseamnă că politica penală (chiar dacă soluția este împărțită și la nivelul Uniunii Europene) prevalează asupra intereselor justiției de a i se da fiecăruia ceea ce i se cuvine (*suum cuique tribuere*), unul dintre principiile fundamentale ale dreptului (după Ulpian).

În ceea ce privește situațiile tranzitorii care s-ar putea produce, și anume ca o cauză penală să se afle într-o fază care a depășit cercetarea judecătorească deoarece în momentul sesizării instanței nu era în vigoare Legea nr. 202/2010, ori s-ar afla în apel sau recurs, mai poate inculpatul să pretindă aplicarea legii mai favorabile și să se ia act de recunoașterea vinovăției, deși inițial a negat faptele? Autorul și-a exprimat dubiul în ceea ce privește intenția legiuitorului de a reglementa și aceste consecințe. Așa cum exprimă textul, s-ar părea că legiuitorul a impus o limită până la care inculpatul poate să-și recunoască vinovăția, și anume să nu fi început cercetarea judecătorească. Dacă acest moment a fost depășit și cauza a fost judecată mai departe, ajungând în apel sau recurs, este greu de admis că inculpatul va putea invoca dispozițiile de favoare apărute după începerea cercetării judecătorești și să-și recunoască vinovăția, revenind chiar asupra unei nerecunoașteri inițiale. Nu numai că în această ipoteză inconsecvența inculpatului ar trebui supusă unei verificări atente, spre a nu ascunde o anumită denaturare a adevărului, dar nu s-ar putea realiza nici obiectivele legii de a determina reducerea costurilor procesului și accelerarea soluționării cauzei, recunoașterea vinovăției fiind tardivă, iar realizarea obiectivelor de mai sus exclusă.

[1] I. Griga, *op. cit.*, p. 52, nota redacției întocmită de G. Antoniu.

Totodată, același autor a ridicat întrebarea dacă, în ipoteza în care inculpatul și-ar fi recunoscut vinovăția, chiar înainte de apariția Legii nr. 202/2010, ar putea oare, ulterior apariției legii, să beneficieze de favoarea acesteia în toate cazurile? Răspunsul ar fi pozitiv numai dacă printr-o asemenea recunoaștere tardivă, din cauza apariției tardive a legii, s-ar realiza obiectivele acesteia (reducerea costurilor procesului și accelerarea soluționării cauzei), dacă nu se înfăptuiește acest deziderat, autorul și-a exprimat dezacordul, nemaifiind justificat să i se acorde inculpatului beneficiul legii (de pildă, dacă dosarul se află în pronunțare, ar putea inculpatul care și-a recunoscut vinovăția să ceară a beneficia de legea menționată, apărută atunci?). În această situație, beneficiul acordat nu ar avea corespondență într-o rapidă soluționare a cauzei și o reducere a costurilor procesului, întrucât procesul, în mod practic, a fost deja judecat, iar costurile ridicate ale procesului, ca și întârzierea în soluționare, s-au produs.

Ar putea exista totuși situații în care, în mod justificat, să se depășească raza cercetării judecătorești de către inculpat, acesta declarându-și vinovăția ulterior momentului de mai sus, spre a beneficia de reducerea limitelor legale de pedeapsă? La această întrebare, autorul a răspuns prin a arăta că viața, activitatea judiciară, este atât de complexă încât ar fi absurd să excludem situațiile de mai sus. De pildă, dacă prima declarație, din diferite motive, inculpatul o dă în fața instanței, ulterior apariției Legii nr. 202/2010 și în această declarație își recunoaște vinovăția, i se poate refuza beneficiul legii? S-a răspuns că nu, deoarece până atunci nu a avut posibilitatea să-și exprime părerea în raport cu Legea nr. 202/2010 [de pildă, dacă procesul s-a judecat în lipsă, conform art. 291 alin. (2) C. proc. pen.]. Această soluție se impune și dacă prima declarație inculpatul o dă în fața instanței de apel ori în fața instanței de recurs, având abia în acest moment ocazia să-și recunoască vinovăția și să invoce prevederile Legii nr. 202/2010 și chiar dacă a existat o judecată în lipsa inculpatului. Fiind vorba de o declarație pe care inculpatul are dreptul să o facă cu privire la vinovăția sa, trebuie să i se dea posibilitatea, practic, de a face o atare declarație, chiar dacă s-ar depăși momentul cercetării judecătorești. Instanțele vor trebui să verifice cu atenție atât realizarea obiectivelor legii de favoare (reducerea costurilor, precum și soluționarea fără întârziere a cauzelor), dar și condițiile în care s-a realizat prezența inculpatului în fața unei instanțe de judecată pentru a fi în măsură să facă declarația cerută de lege.

4.2. Referitor la aplicarea procedurii simplificate de judecată în funcție de momentul procesual în care se aflau cauzele la data intrării în vigoare a dispozițiilor Legii nr. 202/2010 și de poziția avută de inculpat până în

acel moment, au fost autori^[1] care au arătat că se pot evidenția mai multe situații:

I. În primul rând, pot fi cauze în care nu a început încă cercetarea judecătorească, situație în care, nefiind depășit momentul procesual până la care poate deveni incidentă recunoașterea vinovăției (începerea cercetării judecătorești), se poate face uz, fără discuție, de prevederile art. 320¹ C. proc. pen., deoarece operează regula aplicării imediate a normelor de drept procesual penal (*tempus regit actum*).

II. În al doilea rând, sunt cauze în care, fie că a început cercetarea judecătorească, fie că nu s-a ajuns la acest stadiu procesual, inculpatul nu a recunoscut fapta, în aceste situații nepunându-se problema aplicării procedurii recunoașterii vinovăției.

O discuție aparte în cadrul acestui tip de situații o impune cazul în care, după intrarea în vigoare a noului art. 320¹ C. proc. pen., inculpatul înțelege să-și modifice poziția de nerecunoaștere a vinovăției, avută până la acel moment, solicitând să i se aplice această procedură. Autorul și-a exprimat părerea în sensul că inculpatul nu este repus automat în dreptul de a beneficia de dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen., odată cu intrarea în vigoare a acestui text. În primul rând, trebuie ținut cont de faptul că procesul penal a depășit momentul procesual până la care inculpatul putea declara că recunoaște săvârșirea faptelor și când putea solicita ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (începerea cercetării judecătorești). Procesul penal trebuie să se desfășoare operativ, fără opriri și fără reveniri la faze anterioare, iar o revenire la un stadiu sau la o etapă procesuală anterioară este posibilă doar în cazurile în care legea prevede expres acest lucru (de exemplu, în cazul casării cu trimitere spre rejudecare sau în cazul redeschiderii urmăririi penale). În al doilea rând, nu poate fi ignorată regula că legea procesuală penală nu retroactivează decât în cazul în care aceasta se prevede în mod expres în conținutul ei. De altfel, acesta nu este singurul caz din legislația noastră în care aplicarea unei cauze de nepedepsire sau de reducere a pedepsei este condiționată de o manifestare de voință a făptuitorului, înainte de un anumit moment procesual. Cauze similare pot fi identificate în art. 22, art. 30, art. 260 alin. (2) și (3) C. pen., art. 16 din Legea nr. 143/2000^[2]. În toate aceste cazuri, depășirea momentu-

^[1] C. Ghigheci, Judecata în cazul recunoașterii vinovăției, 09.10.2010, www.juridice.ro.

^[2] Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (M. Of. nr. 362 din 3 august 2000).

lui procesual până la care poate interveni manifestarea de voință a făptuitorului atrage inaplicabilitatea acelei cauze de nepedepsire sau de reducere a pedepsei, iar eventualele schimbări de poziție ale inculpatului, intervenite ulterior acestui moment, rămân fără efect.

III. În al treilea rând, sunt cauze în care a început cercetarea judecătorească, dar unde inculpatul recunoscuse săvârșirea faptei încă de la urmărirea penală, menținându-și această poziție și în fața instanței. În acest din urmă caz, se pot contura două opinii:

a) O opinie în sensul că nu se mai poate face aplicarea art. 320¹ C. proc. pen., deoarece s-a depășit momentul procesual până la care era posibil acest lucru, iar legea de procedură penală este de imediată aplicare, neputând retroactiva. Dacă a început cercetarea judecătorească și s-au administrat unele probe în fața instanței, nu se mai poate face judecata în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

b) A doua opinie în sensul că, fiind vorba de o lege care conține și dispoziții de drept penal substanțial – deoarece prevede o cauză de reducere a pedepselor cu 1/3, în cazul închisorii și cu 1/4, în cazul amenzii –, poate fi aplicată retroactiv, întrucât este o lege mai favorabilă. În plus, s-ar mai putea invoca faptul că ar fi discriminatoriu ca soluțiile în cazul unor inculpați care au săvârșit faptele la aceeași dată să fie diferite, după cum un organ judiciar a fost mai operativ și a parcurs mai rapid etapele și stadiile procesuale sau, din diferite motive, nu a intrat încă în stadiul cercetării judecătorești, la intrarea în vigoare a noii legi. S-ar putea invoca în acest sens și Decizia nr. 86/27.02.2003 a Curții Constituționale^[1], prin care s-a statuat că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni^[2] sunt neconstituționale, întrucât limitează aplicarea legii la pedepse stabilite prin hotărâri judecătorești rămase definitive până la data intrării în vigoare a legii, excluzând pedepsele aplicate ulterior pentru fapte săvârșite până la aceasta dată. În motivarea deciziei s-a arătat că situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional.

Față de aceste considerente, autorul a pus în discuție caracterul de normă penală, de drept substanțial, al textului art. 320¹ alin. (7) C. proc. pen.

^[1] Publicată în M. Of. nr. 207 din 31 martie 2003.

^[2] Publicată în M. Of. nr. 726 din 4 octombrie 2002.

Relativ la criteriile de delimitare a normelor de drept penal substanțial de cele de procedură penală, s-a arătat că toți autorii sunt de acord că așezarea acestor norme în Codul penal sau în Codul de procedură penală nu constituie un criteriu pentru deosebirea lor^[1]. Așadar, faptul că textul în discuție figurează în Codul de procedură penală nu este un impediment în considerarea lui ca fiind o normă de drept penal substanțial, susceptibilă deci de a fi aplicată retroactiv, în cazul în care este mai favorabilă.

Dacă s-ar lua în considerare criteriul obiectului de reglementare al normei, s-ar constata că art. 320¹ alin. (7) C. proc. pen. este o normă care privește cuantumul pedepsei aplicabile anumitor infracțiuni, putând fi încadrată fără discuție în categoria normelor de drept penal substanțial, iar nu în categoria normelor de procedură penală.

La aceeași concluzie s-ar putea ajunge și dacă s-ar lua în considerare criteriul scopului normei, care atribuie un drept, o facultate, nefiind o normă care să orânduiască formalități^[2].

Doctrina nu a fost însă de acord cu aplicarea acestor criterii, în cazul în care se caută să se determine o normă căreia i s-ar putea aplica principiul legii mai favorabile (*mitior lex*), susținându-se că acestea ar fi insuficiente. Se arată că nu pot fi căutate criteriile de deosebire a normelor cărora li se aplica principiul *mitior lex* în obiectul de reglementare al acestora ori în scopul în realizarea căruia au fost create și nici în natura ori caracterul acestora, ci în rezultatul la care conduc cu privire la răspunderea penală, pe care o pot înlătura, reduce sau agrava^[3]. Astfel, în măsura în care, în aplicarea ei concretă la speța dedusă judecătii, o normă, indiferent de ramura de drept căreia îi aparține, aduce o schimbare cu privire la condițiile de incriminare, de tragere la răspundere penală sau la pedepse, va cădea sub incidența principiului legii mai favorabile^[4].

După acest ultim criteriu, propus de doctrină, autorul a analizat dacă în cazul concret supus discuției, anume pentru procesele penale în curs de judecată, în care s-a intrat în faza cercetării judecătorești, dar inculpatul a recunoscut faptele încă de la urmărirea penală, sunt sau nu incidente dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen.

Acesta s-a exprimat în sensul în care, în cazul în care s-ar ajunge la concluzia că aceste dispoziții sunt incidente, am fi în prezența unei norme

^[1] C. Barbu, Aplicarea legii penale în spațiu și timp, Ed. Științifică, București, 1972, p. 182, *apud* C. Ghigheci, *op. cit.*

^[2] C. Barbu, *op. cit.*, p. 182, *apud* C. Ghigheci, *op. cit.*

^[3] C. Barbu, *op. cit.*, p. 188, *apud* C. Ghigheci, *op. cit.*

^[4] C. Barbu, *op. cit.*, p. 188, *apud* C. Ghigheci, *op. cit.*

de drept penal substanțial, susceptibilă de a fi aplicată retroactiv, dacă este mai favorabilă. În analiza incidentei art. 320¹ alin. (7) C. proc. pen. în cadrul cauzelor aflate deja în faza cercetării judecătorești la data intrării în vigoare a acestuia, nu se poate face abstracție de faptul că această normă nu este una care să acționeze pur și simplu, fără nicio condiție, ci este o normă a cărei incidență este condiționată de efectuarea unui act procesual de către inculpat, și anume este condiționată de recunoașterea faptelor de către inculpat și de solicitarea de către acesta, până la începerea cercetării judecătorești, ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Or, în cauzele supuse discuției, în care s-a trecut la cercetarea judecătorească înainte de intrarea în vigoare a noului art. 320¹ C. proc. pen., nu este și nu mai poate fi îndeplinită această din urmă condiție. Dacă instanțele ar face doar aplicarea art. 320¹ alin. (7) C. proc. pen., fără să țină cont de faptul că nu sunt îndeplinite condițiile alin. (1)-(6) ale aceluiași articol, s-ar ajunge la o combinație a dispozițiilor din legea nouă cu dispozițiile legii vechi, creându-se pe cale de interpretare o a treia lege (*lex tertia*), lucru ce nu poate fi admis.

Este adevărat că în doctrină și jurisprudență s-a admis posibilitatea combinării unor dispoziții mai favorabile cuprinse în legi diferite, atunci când privesc instituții susceptibile de a fi aplicate autonom, cum ar fi, de exemplu, cazul concursului de infracțiuni, unde se va alege legea mai favorabilă pentru fiecare infracțiune în parte, iar apoi se va alege acel tratament sancționator pentru concurs, prevăzut în legile succesive, care este mai favorabil^[1].

Este însă instituția recunoașterii vinovăției, reglementată de art. 320¹ alin. (1)-(6) C. proc. pen., una susceptibilă de a fi aplicată autonom de instituția cauzei de reducere a pedepsei, prevăzută de alin. (7) al aceluiași articol? Are norma de la art. 320¹ C. proc. pen. un caracter divizibil, care să permită o aplicare separată a alin. (7) al acestui articol, independent de procedura specială a recunoașterii vinovăției, reglementată la alin. (1)-(6) ale aceluiași articol? La aceste întrebări autorul a răspuns negativ, deoarece, după toate criteriile propuse de doctrină, norma de la art. 320¹ C. proc. pen. are caracter indivizibil, iar aplicarea cauzei de reducere a pedepsei, prevăzută de alin. (7) al acestui articol, este condiționată de aplicarea procedurii distincte de recunoaștere a vinovăției, reglementată de alin. (1)-(6) ale acestui articol.

^[1] F. Streteanu, *Tratat de drept penal. Partea generală*, vol. I, Ed. C.H. Beck, București, 2008, p. 284, *apud* C. Ghigheci, *op. cit.*

Astfel, în doctrina străină^[1] s-a susținut că, dacă „dispozițiile mai blânde din legea nouă sunt într-un fel contrapartida dispozițiilor mai severe, pe care vin să le echilibreze, cele două serii de dispoziții nu pot fi aplicate independent unele de altele”. Or, este evidentă intenția legiuitorului de a acorda doar inculpatului care a recunoscut săvârșirea faptelor și a facilitat o desfășurare mai eficace a procesului penal prin solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, o „compensație” constând în reducerea cuantumului pedepsei aplicate. Același autor a dedus acest lucru și din faptul că simpla recunoaștere a vinovăției, fără ca judecata să se facă în baza actelor de la urmărirea penală [din diferite motive, inclusiv respingerea cererii de către instanță, potrivit art. 320¹ alin. (8)^[2] C. proc. pen.], nu duce la reducerea cuantumului pedepselor aplicabile inculpatului. La aceeași soluție s-ar ajunge și dacă s-ar aplica un alt criteriu propus în doctrină, unde s-a susținut că suntem în prezența unor norme indivizibile atunci când ele au vocația de a se aplica împreună aceluiași individ^[3].

Or, art. 320¹ C. proc. pen. nu poate fi aplicat decât în totalitate aceluiași inculpat, atât în ceea ce privește procedura de judecare în cazul recunoașterii vinovăției, reglementată la alin. (1)-(6) ale articolului, cât și cauza de reducere a pedepsei, reglementată de alin. (7) al articolului.

În concluzie, s-a considerat de către autor că nu se poate face aplicarea art. 320¹ alin. (7) C. proc. pen. în cauzele aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a acestui text de lege și în care a început cercetarea judecătorească, de vreme ce nu s-a urmat procedura simplificată de judecată doar pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, prevăzută de acest articol.

Totodată, în cazul unei succesiuni de legi de procedură nu poate fi invocată discriminarea, deoarece legea de procedură se aplică imediat tuturor persoanelor aflate în același stadiu procesual, fără discriminare. Însă inculpații în cazul cărora a început cercetarea judecătorească sunt într-o situație diferită de cei față de care nu s-a atins acest moment pro-

[1] F. Desportes, F. Le Gunehec, *Droit pénal général*, Ed. Economica, Paris, 2004, p. 311-312, apud F. Streteanu, *op. cit.*, p. 285.

[2] Alineatul (8) al art. 320¹ C. proc. pen. a fost modificat de art. V al O.U.G. nr. 121/2011 (M. Of. nr. 931 din 29 decembrie 2011), cu următorul cuprins: „Instanța respinge cererea atunci când constată că probele administrate în cursul urmăririi penale nu sunt suficiente pentru a stabili că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat. În acest caz instanța continuă judecarea cauzei potrivit procedurii de drept comun”.

[3] M. Puech, *Droit pénal général*, Ed. Litec, Paris, 1988, p. 113-114, apud F. Streteanu, *op. cit.*, p. 285.

cesual, iar posibilitatea de a cere judecata doar pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale acordată doar celor din urmă nu constituie un act de discriminare. Altfel ar însemna ca legea nouă de procedură să se aplice tuturor persoanelor aflate în aceeași situație, inclusiv persoanelor condamnate definitiv, ceea ce este absurd. În plus, dacă s-ar adopta soluția contrară ar însemna că s-ar putea aplica procedura judecătii în cazul recunoașterii vinovăției, inclusiv în cazul dosarelor aflate în calea de atac a apelului sau recursului, fiind și mai greu de acceptat, potrivit autorului, un astfel de punct de vedere.

5. A se vedea și spețele nr. 2-3.

2. Aplicarea procedurii simplificate de judecată după încetarea cercetării judecătorești. Condiții. Articolul XI din O.U.G. nr. 121/2011

C. proc. pen., art. 320¹
O.U.G. nr. 121/2011, art. XI^[1]

În acord cu Decizia Curții Constituționale nr. 1470/08.11.2011, potrivit art. XI din O.U.G. nr. 121/2011, în cauzele aflate în curs de judecată în care cercetarea judecătorească a început anterior intrării în vigoare a Legii nr. 202/2010, dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen. se aplică în mod corespunzător la primul termen de judecată cu procedură completă imediat următor intrării în vigoare a O.U.G. nr. 121/2011.

Astfel, în raport de prevederile art. XI din O.U.G. nr. 121/2011, cererea privind aplicarea dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen. formulată în fața instanței de recurs – la primul termen de judecată în recurs cu procedura completă, imediat următor intrării în vigoare a O.U.G. nr. 121/2011 – este admisibilă.

I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 72 din 17 ianuarie 2012, www.scj.ro

Prin sentința penală nr. 176/25.03.2011, pronunțată de Tribunalul Dolj, conform art. 174 C. pen., cu aplicarea art. 37 alin. (1) lit. b) C. pen., a fost condamnat inculpatul S.I. la pedeapsa de 17 ani închisoare și 5

^[1] Potrivit art. XI din O.U.G. nr. 121/2011 privind modificarea și completarea unor acte normative, „Cu privire la art. V, în cauzele aflate în curs de judecată în care cercetarea judecătorească în primă instanță începuse anterior intrării în vigoare a Legii nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen. se aplică în mod corespunzător la primul termen cu procedură completă imediat următor intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență”.

ani interzicerea drepturilor prevăzute în art. 64 alin. (1) lit. a) teza a II-a și lit. b) C. pen.; i s-au interzis inculpatului drepturile prevăzute în art. 64 alin. (1) lit. a) teza a II-a și lit. b) C. pen. pe perioada prevăzută în art. 71 alin. (2) C. pen.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Tribunal Dolj, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului S.I., pentru săvârșirea infracțiunii de omor prevăzută în art. 174 C. pen., constând în fapt în aceea că în ziua de 14.08.2010, în jurul orei 14:30, după ce în prealabil inculpatul, victima și fratele acesteia – martorul V.D. – au consumat băuturi alcoolice la locuința inculpatului, acesta din urmă a lovit victima V.S. cu un cuțit în zona sternului. După ce a fost lovită, victima a părăsit locuința inculpatului, ajungând în drumul comunal, unde a fost găsită de echipajul medical sosit la fața locului, care a constatat decesul acesteia.

Conform raportului medico-legal de necropsie, moartea victimei V.S. a fost violentă și s-a datorat hemoragiei interne și externe, consecința unei plăgi sternale tăiate/înțepate penetrante în miocard, iar leziunea de violență s-a produs prin lovire cu un obiect tăietor-înțepător, posibil cuțit, cu lungimea de 7,8 cm și lățimea maximă de 16 cm.

Examinând actele efectuate atât în faza de urmărire penală, cât și pe parcursul cercetării judecătorești, instanța de fond a constatat că starea de fapt reținută în actul de sesizare este în concordanță cu probele administrate în cauză.

Prin decizia nr. 172/29.08.2011, Curtea de Apel Craiova, Secția penală și pentru cauze cu minori, a respins apelurile declarate de inculpat și părțile civile.

Împotriva acestei decizii, în termen legal, au declarat recurs inculpatul și părțile civile.

Recurentul-inculpat a criticat hotărârile pronunțate pentru neobservarea probelor solicitate care demonstrau relația cu victima și părțile civile, greșita neaplicare a dispozițiilor art. 73 lit. b) C. pen., greșita stabilire a cuantumului pedepsei; s-a solicitat aplicarea dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen.

Analizând recursurile prin prisma criticilor invocate, s-a constatat că recursul inculpatului este fondat, pentru considerentele ce urmează:

1. Prin declarația dată în fața instanței de recurs în ședința de judecată din 17.01.2012, inculpatul a solicitat ca judecata să aibă loc pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și să se realizeze

aplicarea dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen. Având în vedere poziția procesuală a inculpatului exprimată de o manieră neechivocă, s-a constatat că, potrivit dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen., coroborate cu prevederile art. 11 din O.U.G. nr. 121/2011, cererea de aplicare a dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen. formulată cu ocazia judecării recursului declarat de inculpat este admisibilă.

S-a reținut sub acest aspect că, potrivit art. 11 din O.U.G. nr. 121/2011, în cauzele aflate în curs de judecată, în care cercetarea judecătorească începuse anterior intrării în vigoare a Legii nr. 202/2010, dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen. (introduse prin Legea nr. 202/2010) se aplică în mod corespunzător la primul termen de judecată cu procedura completă, imediat următor intrării în vigoare a O.U.G. nr. 121/2011. S-a avut în vedere, totodată, că prin Decizia nr. 1470/08.11.2011, Curtea Constituțională a hotărât că dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen. sunt neconstituționale în măsura în care înlătură aplicarea legii penale mai favorabile, deci în cazul în care nu s-ar permite aplicarea legii penale mai favorabile tuturor situațiilor juridice născute sub imperiul legii vechi și care continuă să fie judecate sub legea nouă, până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

Așa fiind, s-a constatat că în cauza dedusă judecății sunt îndeplinite condițiile art. 320¹ alin. (1) C. proc. pen. raportat la art. 11 din O.U.G. nr. 121/2011, instanța de recurs luând act de poziția procesuală a inculpatului exprimată în declarația dată la termenul de judecată din 17.01.2012 și procedând potrivit dispozițiilor art. 320¹ alin. (7) C. proc. pen.

Având în vedere probele administrate și starea de fapt reținută în rechizitoriu, coroborate cu împrejurarea că, anterior, inculpatul a mai fost condamnat pentru comiterea de infracțiuni cu violență și față de criteriile reglementate în dispozițiile art. 72 C. pen., instanța de recurs a apreciat că, față de natura și gravitatea faptei comise, a circumstanțelor reale de săvârșire a acesteia și a celor personale ale inculpatului (care a manifestat o atitudine violentă pe fondul consumului de alcool), pedeapsa de 12 ani închisoare este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, după cum acestea sunt reglementate în dispozițiile art. 52 C. pen., contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

Față de poziția procesuală a inculpatului s-a constatat că nu mai pot fi primite criticile relative la aprecierea probelor și reținerea stării de fapt.

Pentru considerentele ce preced, în temeiul dispozițiilor art. 385¹⁵ pct. 2 lit. d) C. proc. pen., recursul declarat de inculpat S.I. a fost admis, a fost casată decizia recurată și sentința pronunțată la prima instanță numai cu privire la individualizarea pedepsei aplicată inculpatului. S-a făcut aplicarea dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen. și s-a redus cuantumul sancțiunii aplicate pentru comiterea infracțiunii prevăzute în art. 174 C. pen., de la 17 la 12 ani închisoare; s-au menținut în rest dispozițiile hotărârilor atacate.

Notă. A se vedea și speța nr. 1 cu notele anexă nr. 1-4 și speța nr. 3.

3. Articolul 320¹ C. proc. pen. Lege penală mai favorabilă. Condiții

C. proc. pen., art. 320¹ alin. (1)
Constituția României, art. 16

Cât timp recurentul-inculpat a avut posibilitatea legală de a solicita și beneficia de dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen. încă din fața primei instanțe, însă nu a înțeles să profite de acest lucru, negând comiterea faptei reținute în sarcina sa, nu se poate considera în recurs, după pronunțarea Deciziei Curții Constituționale nr. 1470/08.11.2011, că prin simpla schimbare a poziției procesuale, în sensul recunoașterii faptei, devine obligatorie aplicarea dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen., ca lege penală mai favorabilă.

Trib. Prahova, s. pen., dec. nr. 812 din 7 decembrie 2011, nepublicată

Prin sentința penală nr. 138/26.09.2011 a Judecătoriei Mizil, în baza art. 180 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 37 lit. b) C. pen., a fost condamnat inculpatul S.R.C. la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de loviri sau alte violențe.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut că în actul de sesizare al instanței s-a arătat că la data de 07.12.2009, inculpatul a agresat fizic partea vătămată P.A., lovind-o cu pumnul în față, aceasta suferind leziuni care au necesitat pentru vindecare un număr de 14-15 zile de îngrijiri medicale.

În cursul cercetării judecătorești au fost audiați inculpatul, care nu a recunoscut fapta săvârșită, partea vătămată, martorii audiați în cursul urmăririi penale, dar și martorii propuși de inculpat în faza judecății.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța de fond a reținut că la data de 07.12.2009, în jurul orei 11:45, în timp ce însoțea un expert topografic la locuința inculpatului, după efectuarea măsurătorilor, partea vătămată P.A. a fost lovită de inculpat, în zona feței, suferind o fractură nazală ce a necesitat pentru vindecare 14-15 de zile de îngrijiri medicale.

La individualizarea pedepsei, instanța a avut în vedere, potrivit dispozițiilor art. 72 C. pen., dispozițiile părții generale ale Codului penal, limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită, persoana inculpatului, care este cunoscut cu antecedente penale și care a avut o atitudine nesinceră pe parcursul urmăririi penale, gradul de pericol social al faptei, împrejurările în care aceasta a fost comisă, aspecte față de care i-a aplicat acestuia o pedeapsă de 1 an închisoare, apreciind că această pedeapsă este suficientă pentru reeducarea inculpatului.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs inculpatul, arătând pe latura penală că solicită aplicarea dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen. și pe fond aplicarea unei pedepse într-un quantum redus.

Examinând sentința recurată prin prisma criticilor formulate, a actelor și lucrărilor dosarului, dar și sub toate aspectele de fapt și de drept, conform art. 385⁶ alin. (3) C. proc. pen., Tribunalul a constatat că recursul este nefondat, pentru următoarele considerente:

Referitor la criticile vizând latura penală a cauzei, respectiv cuantumul pedepsei aplicate inculpatului de către prima instanță, Tribunalul a observat că această pedeapsă de 1 an închisoare cu executarea în regim privativ de libertate a fost corect individualizată, în raport de fapta săvârșită, de condițiile de comitere a acestei fapte, de urmările produse, de persoana inculpatului, care este recidivist în modalitatea postexecutorie, de atitudinea procesuală a acestuia – nu a recunoscut săvârșirea faptei – și, nu în ultimul rând, în raport de limitele de pedeapsă prevăzute de textul incriminator.

În ceea ce privește solicitarea recurentului-inculpat – care în fața instanței de recurs a înțeles să dea o nouă declarație prin care pentru prima dată a recunoscut fapta din data de 07.12.2009 – de a beneficia de dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen., Tribunalul a respins-o ca nefondată, având în vedere următoarele:

Prin Decizia nr. 1470/08.11.2011, Curtea Constituțională a decis: „1. Admite excepția de neconstituționalitate și constată că dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen. sunt neconstituționale în măsura în care înlătură

aplicarea legii penale mai favorabile. 2. Admite excepția de neconstituționalitate și constată că alineatul final al art. 320¹ C. proc. pen. este neconstituțional. 3. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ C. proc. pen.”.

În considerentele acestei decizii s-a reținut, cu privire la critica vizând faptul că acest text de lege încalcă principiul egalității în drepturi prevăzut de art. 16 din Constituția României, că încălcarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între mijloacele folosite și scopul urmărit.

Așa fiind, s-a subliniat că potrivit art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție, Parlamentul are competența exclusivă de a reglementa prin lege organică infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora și că în virtutea acestei prevederi constituționale, legiuitorul este liber să aprecieze, pe lângă pericolul social în funcție de care urmează să stabilească natura juridică a faptei incriminate, și condițiile răspunderii juridice pentru această faptă.

S-a mai arătat că reglementarea unui regim sancționator în funcție și de atitudinea de recunoaștere a vinovăției este expresia principiului egalității în fața legii, care impune ca la aceleași situații juridice să se aplice același regim, iar la situații juridice diferite tratamentul juridic să fie diferențiat. Prin urmare, s-a concluzionat că dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen. nu contravin principiului egalității în drepturi, fiind operante pentru toți inculpații aflați în aceeași situație juridică.

Referitor la critica potrivit căreia dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen. contravin principiului aplicării legii penale mai favorabile, Curtea a constatat că, dispozițiile art. 320¹ C. proc. pen. fiind de imediată aplicare, coroborat cu natura substanțial penală a alin. (7), este evident că acestea sunt mai favorabile cât timp, anterior soluționării definitive a cauzei, nu a existat posibilitatea reducerii limitelor de pedeapsă în cazul recunoașterii vinovăției, drept care capătă caracter efectiv prin constrângere și conformare. Prin urmare, deși legiuitorul nu a prevăzut *in terminis* care este calea de urmat în cazul recunoașterii vinovăției de către inculpații trimiși în judecată sub imperiul legii vechi, deoarece, depășindu-se momentul procesual al începerii cercetării judecătorești, până la soluționarea definitivă a cauzei aceasta se judecă potrivit noii legi, Curtea a constatat că într-o atare situație este incident principiul legii penale mai favorabile. S-a mai precizat că în cazul